

při rozvrhovém roku ze dne 2. května 1924 zástupce vymáhající věřitelky odpor proti pořadí pohledávek stěžovatelky, poněvadž pro tyto vykonatelné pohledávky, zakládající se na soudních platebních rozkazech, tedy na exekučních titulech, vloženo bylo právo zástavní v pořadí poznámky pořadí pro zamýšlenou zápůjčku, tedy v pořadí zástavního práva smluvního, což dle zákona není přípustno, a v důsledcích toho, že vykonatelné pohledávky stěžovatelky pořadí, zapsaného v pozemkové knize, skutečně nabýti nemohly. Oba nižší soudy shledaly tento odpor vymáhající věřitelky důvodným a odepřely, přikázati pohledávky stěžovatelky z nejvyššího podání v požadovaném pořadí, poněvadž pohledávky ty pořadí, zapsaného v pozemkové knize, skutečně nenabýly a ani nabýti nemohly. Soud dovolací shledává tento názor správným. Podle §u 53 odstavec první knih. zák. v novém doslovu jest vlastník nemovitosti oprávněn žádati knihovní poznámku, že chce na své nemovitosti zříditi právo zástavní za dluh určité výše. Z předpisů §u 94 čís. 4, 96 a 56 knih. zák. vyplývá, že vklad práva zástavního v pořadí poznámky ve smyslu §u 53 knih. zák. státi se může jedině na základě listiny, vlastníky nemovitosti vyhotovené a vykazující všechny náležitosti vkladu schopné listiny, po případě na základě rozsudku, zastupujícího takovouto listinu. Poněvadž ohledně pohledávek stěžovatelky nešlo o vklad zástavního práva smluvního, nýbrž na základě exekučních titulů pro ně bylo vloženo nucené právo zástavní, nemohly tyto pohledávky nabýti pořadí smluveného práva zástavního, třeba šlo o pohledávky ze zápůjček, poněvadž opíraly se nikoli o listinu majitelkou zavazené reality podepsanou, vkladu schopnou, nýbrž o soudní platební rozkaz, tedy titul exekuční a následkem toho nabyto býti mohlo pro ně jen nucené právo zástavní, nikoli zástavní právo smluvní, které jedině k nabytí smluveného pořadí ve smyslu poznámky §u 53 kn. zák. je způsobilé. V důsledcích toho, i když soudce povolen byl pro tyto pohledávky stěžovatelky vklad nuceného práva zástavního v pořadí poznámky dle §u 53 knih. zák. a usnesení to nabylo moci práva, nenabýly pohledávky stěžovatelky práva, by na ně při rozvrhu nejvyššího podání v pořadí smluvního zástavního práva byl vzat zřetel.

Čís. 4153.

Ustanovení §u 423 a 430 c. ř. s. nelze použiti v řízení mimosporném. Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Jest na soudu, by vyšetřil potřebné služebnosti ohledně náhradního (§ 5 zák.) pozemku.

Kupitelům (§ 22 zák.) pozemku, přiznaného do vlastnictví, přísluší stížnost do usnesení, jímž byla dodatečně na pozemku zřízena služebnost.

(Rozh. ze dne 16. září 1924, R II 290/24.)

V řízení o zajištění půdy drobným pachtýřům přiznal s o u d p r v é s t o l i c e pozemek parc. čís. 196/1 Antonínu K-ovi jakožto pozemek náhradní dle §u 5 zákona a pozemek par. čís. 196/2 Ignáci P-ovi. Oba

pozemky byly dosaváde vlastnictvím Josefa E-a. Pozemek čk. 196/2 koupili od Ignáce P-a manželé L-ovi. Dodatečným usnesením zřídil soud první stolice služebnost cesty vozové a pěší pro pozemek čk. 196/1 jako panující po pozemku čk. 196/2 jako pozemku služebném. D ů v o d y: Dle Šu 2 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. přísluší požadovací právo pachtýři nejen na sám pozemek, nýbrž i na všechna práva, jež vykonával pachtýř po ostatních pozemcích propachtovaných po dobu pachtu; takovým právem pro pozemek parc. čís. 196/1 přikázaný Antonínu K-ovi bylo též používání spojovací cesty po pozemku parc. čís. 196/2, přikázaný Ignáci P-ovi, jak jest zjištěno, a služebnosti této též vlastník přikázaného pozemku parc. čís. 196/1 ku obdělávání tohoto pozemku i na dále potřebuje. Ku stížnosti Ignáce P-a a manželů L-ových r e k u r s n í s o u d napadené usnesení zrušil. D ů v o d y: Nelze upříti, že lze i v mimosporném řízení použití předpisů o doplnění usnesení ve smyslu §§ů 423 a 430 c. ř. s., neboť to odpovídá zákonnému ustanovení Šu 7 obč. zák. o období a neodporuje zásadám mimosporného řízení, jež samo se odvolává v §§ 7, 13, 16, 17 na ustanovení procesního řádu jakož i zákona organizačního, jenž rovněž v §§ 85, 124 poukazuje na předpisy c. ř. s. Návrh na doplnění usnesení musí však býti pak podán tak, jak c. ř. s. to připouští, t. j. ve lhůtě 8-denní od doručení dotyčného usnesení (§ 423 odstavec druhý c. ř. s.). V tomto případě nebyl však návrh podán v této lhůtě a nelze proto na něj již zřetel bráti.

N e j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu Josefa E-a a Antonína K-a obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s názorem, že rekurs měl býti odmítnut proto, že manželé L-ovi nebyli k němu legitimováni a Ignác P. se práva stížnosti vzdal. Manželé L-ovi vykávali předložením kupní smlouvy ze dne 26. ledna 1924, že pozemek parc. čís. 196/2 koupili od svého tchána a otce Ignáce P-a. Vzhledem k příbuzenskému poměru prodávajícího a kupitelů jest prodej podle Šu 22 zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. ve znění novely čís. 311/1920 dovolen. Jelikož dle Šu 9 patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. má ve věcech mimosporných právo ku stížnosti každý, kdo se soudním opatřením cítí poškozen, nemůže ani manželům L-ovým jako kupitelům pozemku býti formální právo ke stížnosti proti dodatečnému zatížení koupeného pozemku služebností odepřeno. Odůvodněn jest dovolací rekurs ve věci samé. Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu pro zmeškání osmidenní propadné lhůty k návrhu na doplnění přidělového usnesení ze dne 10. března 1923, dle §§ů 423 a 430 c. ř. s. Ku použití těchto předpisů procesního práva v řízení mimosporném pokládal se za oprávněna, poněvadž patent o mimosporném řízení sám předpisů o doplnění usnesení nemá, a obdobné použití zásad řízení sporného dle Šu 7 obč. zák. prý jeho zásadám neodporuje. Rozšiřování plat-

nosti propadných lhůt civilního soudního řádu i na řízení mimosporné nelze však uznati za přípustné. Rozšiřování takové nebylo by pouhou obdobou dle §u 7 obč. zák., nýbrž rovnalo by se stanovení zásady, že předpisy práva procesního platí i v řízení mimosporném všude tam, kde pro toto řízení není ustanovení zvláštních. Pro uznání takové doplňující povahy předpisů procesních pro řízení nesporné není ani v civilním soudním řádě ani v patentu o mimosporném řízení podkladu, naopak právě z okolnosti, že se patent na četných místech dovolává je d n o t l i v ý c h předpisů práva procesního, plyne, že všeobecné jejich použití není přípustným. Brání tomu také zásadní různost obou řízení. Najmě předpisy §§ů 423 a 430 c. ř. s. jsou odůvodněny projednávací a koncentrační zásadou, které ovládají sporné řízení, kdežto řízení mimospornému jsou cizí. Rekursní soud přehlédl mimo to, že propadná lhůta §§ů 423 a 430 c. ř. s. předpokládá návrh, učiněný již před vydáním usnesení, jehož doplnění se navrhuje, že však v tomto případě návrh na zřízení služebnosti cesty po parc. čís. 196/2 byl učiněn teprve po vydání přidělového usnesení. Nejde tedy vůbec o opoždění návrhu na doplnění usnesení dle §§ů 423 a 430 c. ř. s., a mohlo by přijíti leda v úvahu, zda není návrh opožděným podle §§ů 12, 13 čís. 6 a 14 zákona čís. 318/1919. Ale ani z tohoto důvodu nelze ho odmítnouti, neboť pozemek parc. čís. 196/1, pro nějž se zřízení služebnosti navrhuje, není pozemkem od Antonína K-a požadovaným, nýbrž pozemkem náhradním, přikázaným mu místo požadovaného pozemku dle §u 5 zákona čís. 318/19. Antonín K. nebyl povinen již při ohlášení svého nároku navrhnouti zřízení služebnosti po tomto pozemku, naopak bylo povinností soudu dbáti toho, by potřebné služebnosti ohledně náhradního pozemku byly vyšetřeny a zajištěny. (§§ 2, 9, 10 zák. čís. 318/19, § 2 čís. 5, 6 a 11 nesp. říz.). Rozhodnutí rekursního soudu nelze tedy uznati za správné. Bezpodstatné jsou také námitky přednesené Ignácem P-em a manželý L-ovými v rekursu proti usnesení prvního soudu. Ignác P. byl před rozhodnutím o návrhu na dodatečné zřízení služebnosti jako posavadní pachtýř a nabyvatel služebného pozemku o návrhu vyslechnut, uznal při výsledku nutnost a zákonitost navrhované služebnosti a svolil výslovně k jejímu zřízení. Tím se platně zavázal trpěti nejen její výkon, nýbrž i její knihovní zřízení a potřebné k tomu doplnění přidělového usnesení. Rekursní návrh na nepřiznání této služebnosti přičí se tomuto závazku a nutno jej zamítnouti. Manželé L-ovi dovolávají se neprávem důvěry v knihu (pozemkovou) a úplnost přidělového usnesení. I pozemek pánující parc. čís. 196/1 i pozemek služební parc. čís. 196/2 jsou knihovně připsány posud Josefu E-ovi, navrhovaná služebnost nemohla proto posud právem trvati a nemohla býti v knihách pozemkových vyznačena. Nyní, když pozemky mají přijíti do různých rukou, navrhuje posavadní knihovní vlastník sám, aby byla současně zřízena i služebnost. Přídělovým usnesením byl služební pozemek přikázán do vlastnictví Ignáci P-ovi, proto přichází jenom on jako strana v úvahu. Manželé L-ovi nejsou ještě knihovními vlastníky a náleží jim ohledně koupeného pozemku jenom nárok proti Ignáci P-ovi na odevzdání. Musí-li se Ignác P. spokojiti s dodatečným zřízením služebnosti, musí se s ním spokojiti i manželé L-ovi.